

Philip ter Burg

Er gaat meer de Nederlandse grens over dan goederen en diensten. Misschien staat u er niet bij stil, maar ook data reist vaak en veel naar het buitenland. Daar zijn (nieuwe) regels aan verbonden.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Data-export

De Europese Unie kent wereldwijd de strengste bescherming van persoonsgegevens. De lidstaten van de EU kennen allen een zelfde niveau van bescherming waardoor de uitwisseling van persoonsgegevens binnen de EU weinig problemen oplevert. De doorgifte van persoonsgegevens naar landen buiten de EU dient echter aan strenge eisen te voldoen. Overtreding kan forse boetes opleveren.

De EU rekent privacybescherming tot haar kerntaken. Al in 1995 werd Richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens aangenomen. Deze Richtlijn is door EU-lidstaten geïmplementeerd in hun nationale wetgeving. Nederland heeft daartoe in 2001 de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) ingevoerd, die in mei 2016 is vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Organisaties hebben tot 25 mei 2018 de tijd hun bedrijfsvoering met de AVG in overeenstemming brengen. Die dag zal de Wbp komen te vervallen.

Doel Europese regelgeving

Het doel van de Europese regelgeving is de privacy van personen binnen de EU te beschermen door de rechten tot het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens te beperken. De AVG definieert persoonsgegevens als alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische,

Philip ter Burg is als advocaat en associate partner bij Buren Legal gespecialiseerd in internationale handel, intellectueel eigendom en procespraktijk.

culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon. Zo zijn bijvoorbeeld paspoortnummers, e-mailadressen en IP-adressen alle in beginsel persoonsgegevens.

De belangrijkste regels van de AVG kunnen als volgt worden samengevat:

- 1 Persoonsgegevens mogen alleen in overeenstemming met de wet en op een behoorlijke en zorgvuldige manier worden verwerkt;
- 2 Persoonsgegevens mogen alleen voor welbepaalde, vooraf uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld, en enkel worden verwerkt voor doeleinden die daarmee verenigbaar zijn;

- 3 De betrokkene van wie persoonsgegevens worden verwerkt, moet ten minste op de hoogte zijn van de identiteit van de organisatie of persoon die deze persoonsgegevens verwerkt (de zogeheten verantwoordelijke) en van het doel van de gegevensverwerking;
- 4 De betrokkene moet inzage kunnen krijgen in de over hen verzamelde data en deze kunnen laten corrigeren of verwijderen;
- 5 De gegevensverwerking moeten op een passende manier worden beveiligd.

Bijzondere gegevens, zoals over ras, gezondheid, seksuele geaardheid, strafrechtelijk verleden en geloofsovertuiging mogen slechts voor bijzondere doeleinden en onder strenge voorwaarden worden verzameld en verwerkt.

Export persoonsgegevens

De doorgifte van persoonsgegevens naar een ander land dan waar ze zijn verzameld, komt veelvuldig voor. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan het delen van HR-gegevens met groepsmaatschappijen in het buitenland, het doorgeven van contactgegevens van medewerkers aan helpdesks in het buitenland en het uploaden van persoonsgegevens naar een 'cloud' waar een buitenlandse server onderdeel van is.

Voor de export van persoonsgegevens kunnen verschillende scenario's worden onderscheiden. Voor doorgifte naar een EU-lidstaat geldt dat de regels van AVG ook daar gelden en er dus niet aan aanvullende regels hoeft te worden voldaan.

Voor doorgifte naar landen buiten de EU gelden wél aparte regels. Dit met uitzondering van de landen in de Europese Economische Ruimte (EER), Noorwegen, Liechtenstein en IJsland, die de Europese privacyregels hebben geïmplementeerd in eigen wetgeving. Overigens zal naar verwachting ook het Verenigd Koninkrijk zich ondanks de Brexit conformeren aan de AVG.

Voor doorgifte naar andere landen buiten de EU geldt als hoofdregel dat persoonsgegevens alleen mogen worden doorgegeven naar landen met een passend beschermingsniveau. Er is slechts een beperkt aantal landen met een passend beschermingsniveau erkend door de EU (zie: ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/adequacy/index_en.htm). Naast onder meer Andorra en de Faeröer Eilanden staan daar als meer relevante landen voornamelijk Israël en Zwitserland op.

Voor de VS geldt dat er alleen sprake is van een passend beschermingsniveau indien de persoonsgegevens worden doorgegeven aan een organisatie die zich heeft aangemeld bij en is gecertificeerd onder het EU-VS Privacy Shield. Een lijst met Privacy-Shield-deelnemers kan worden gevonden op:

🔗 www.privacyshield.gov/list.

Doorgifte van persoonsgegevens naar landen buiten de EU zonder een passend beschermingsniveau is enkel toegestaan onder een aantal voorwaarden. Voor het bedrijfsleven zijn de belangrijkste voorwaarden dat doorgifte is toegestaan indien (i) gebruik wordt gemaakt van door de EU goedgekeurde modelcontracten, (ii) er door de Autoriteit Persoonsgegevens vergunning is verleend voor de data-export, of (iii) binnen een concern gebruik wordt gemaakt van door de Autoriteit Persoonsgegevens of een zusterautoriteit in een andere EU lidstaat goedgekeurde 'Binding Corporate Rules (BCRs)'.
●●●

Conclusie

Onder de AVG kunnen hoge boetes worden opgelegd voor overtreding van de Europese privacyregels, tot 20 miljoen euro of 4% van de wereldwijde jaaromzet van een organisatie als die hoger uitvalt. Nu privacybescherming de aandacht heeft van de EU en de nationale autoriteiten in de lidstaten is het voor iedere grensoverschrijdend actieve organisatie belangrijk aandacht te geven aan de export van persoonsgegevens. ●●●

